KANSALLINEN
ENNAKOINTIVERKOSTO

KANSALLISEN ENNAKOINNIN TOIMINTATAVAN KEHITYS

25.5.2016

ALKUPERÄISET EHDOTUKSET ENNAKOINNIN TOIMINTATAVASTA

- Valtioneuvosto asettaa ennakointiluotsin. Luotsin tehtävän on yhteen sovittaa ja innovoida suomalaista ennakointitoimintaa.
- Kansallinen ennakointiverkosto tulee olemaan laajapohjainen ja sen mandaatti on konkreettinen. Verkoston jäsenet muodostavat tahoillaan sekä organisaatio- että teemapohjaisia verkostoja (hub), joihin osallistuu useamman eri tahon edustajia (sidosryhmät).
- Ennakoinnin toimijat kutsutaan yhteen säännöllisesti ennakointifoorumien kautta jakamaan ja keskustelemaan ajankohtaisista tulevaisuuden teemoista sekä luomaan uutta.
- Kotimaisen ennakoinnin ohella kootaan säännöllisesti kv-tason ennakointiraportti.
- Kansallista ennakointiosaamista tuetaan järjestämällä koulutusta laajalti.
- Ennakoinnin pääasiallinen kohderyhmä ovat poliittiset päätöksentekijät joille kootaan säännöllisesti ennakointikatsauksia.
- Ennakointitietoa ja analyysiä kootaan yhteiseen verkkosivustoon. (Tulevaisuuskartasto.fi).
- Toimintatavan vaikuttavuutta, ajankohtaisuutta, objektiivisuutta ja laatua seurataan ja arvioidaan.

YHTEENVETO KANSALLISEN ENNAKOINTIMALLIN KEHITYKSESTÄ

Kansallisen ennakointimallin hyvin saavutettuja tavoitteita ovat olleet:

- Luotsin toiminnan käynnistäminen ja osallistuminen ennakointityöhön
- Verkoston toiminta on saatu hyvin käyntiin ja verkostoon on innostusta laajalti eri tahoilta. Verko
- Foresight Friday ja FinnSight ovat vakiinnuttaneet paikkansa
- Koulutustoiminta on lähtenyt käyntiin
- Ensimmäiset kokeilut ennakointitiedon saattamisesta päätöksentekijöille on tehty (mm. maahanmuuttoon ja maakuntauudistukseen liittyen).
- Jatkuva ennakointyö on alkamassa kärkihankkeissa.

YHTEENVETO KANSALLISEN ENNAKOINTIMALLIN KEHITYKSESTÄ

Kansallisen ennakointimallin kehityskohteita ovat:

- Aidon ja vakiintuneen polun rakentaminen ennakointitiedon käyttöön päätöksenteossa
- Ennakointitiedon koostaminen ja näkyville saattaminen yhä paremmin
- Puuttuvien sidosryhmien kytkeminen osaksi verkostoa
- Mahdollisen hub-toiminnan muotoilu
- Luotsin toiminnan jatkuva kehittäminen
- Verkkosivun uudistaminen – ja “tietopankki-kysymys”

KANSALLINEN ENNAKOINTIVERKOSTO JÄSENET

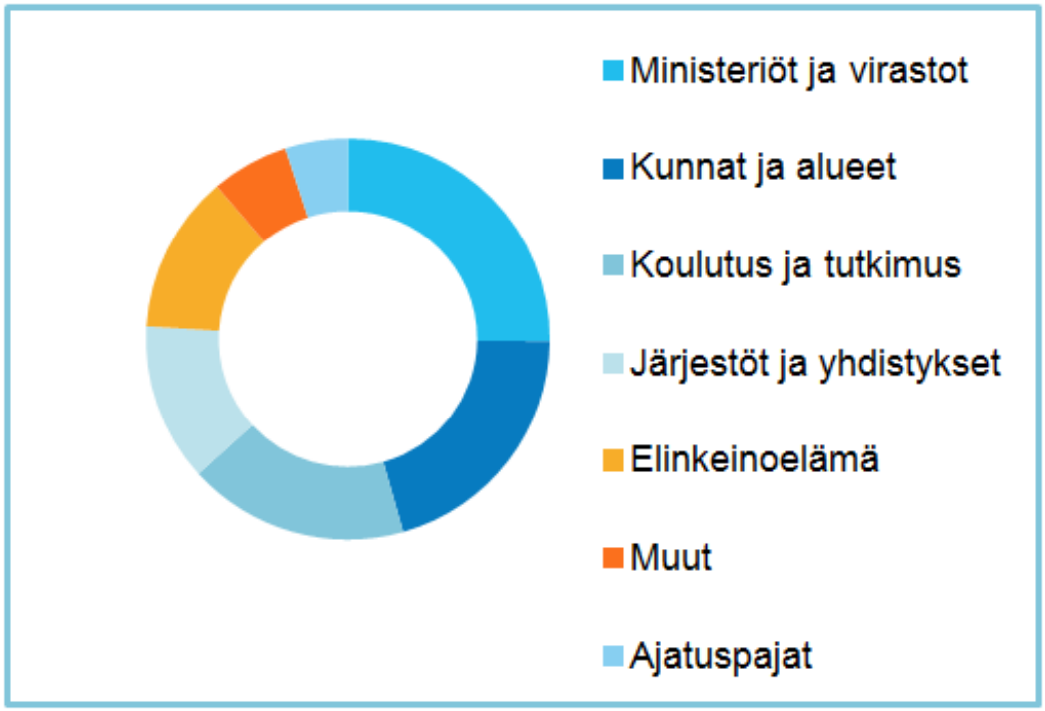

- Laajapohjainen osallistuminen, Yammer-verkkoalustalla 450 jäsentä
- Ennakointiluotsi työn tukena sekä tieteellisenä ja metodologisena ohjausryhmänä
- Ministeriöiden yhteinen ennakointiryhmä jatkuvaa ennakointia tekemässä

TAPAHTUMIA JA TOIMINTAA 2015

- Tulevaisuuskuvat eduskuntavaalien alla. Kuvat syntyivät kolmessa työpajassa, kahdella online-kommentointikierroksella sekä visualisoinnilla.
- Kuusi Foresight Friday –tapahtumaa. Osallistujien määrä vaihteli 30-80 ihmisen välillä. Tilaisuuksista järjestettiin yhtä lukuun ottamatta webcast ja monissa oli rinnakkainen aluetyöpaja.
- Syyskuussa 2015 ensimmäinen FinnSight.
- TuTun kuuden verkkoluennon tulevaisuuskoulutus alkoi.
- Ennakoinnin aikajana käyttöön.
- Aktiivinen osallistuminen ennakointitoimintaan kansallisesti ja kansainvälisesti.

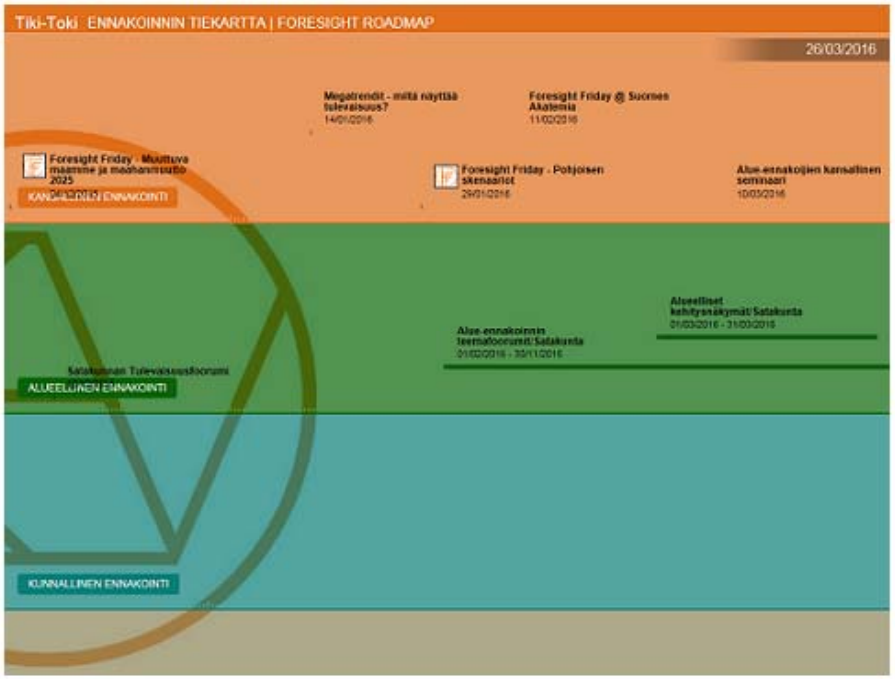

TEEMOISSA JA ALUEISSA PYRITÄÄN MONIPUOLISUUTEEN, ESIMERKKEJÄ 2016

- 29.1.2016 - Pohjoisen skenaariot 2040 -työpaja, Rovaniemen Ely-keskus. (etäpajat Helsinki & Joensuu. Vaihtoehtoiset skenaariot pohjoisen osalta. Lapin liitto fasilitoi
- 12.2.2016 - Suomi globaalissa kilpailussa raaka-aineista ja resursseista -työpaja, Suomen Akatemia. Tuotettiin materiaalia strategisen tutkimuksen teemojen valmistelua varten
- 18.3.2016 - Korkeakoulujen yhteiskunnallinen vaikuttavuus HY:n Tiedekulma. Tuotettiin materiaalia UNIFI:n & ARENE:n YVVj-hanketta varten. Yksi hankkeen neljästä työpajasta
- 22.4.2016 - Aasia, globaali talous ja Suomi -keskustelutilaisuus, Sitra

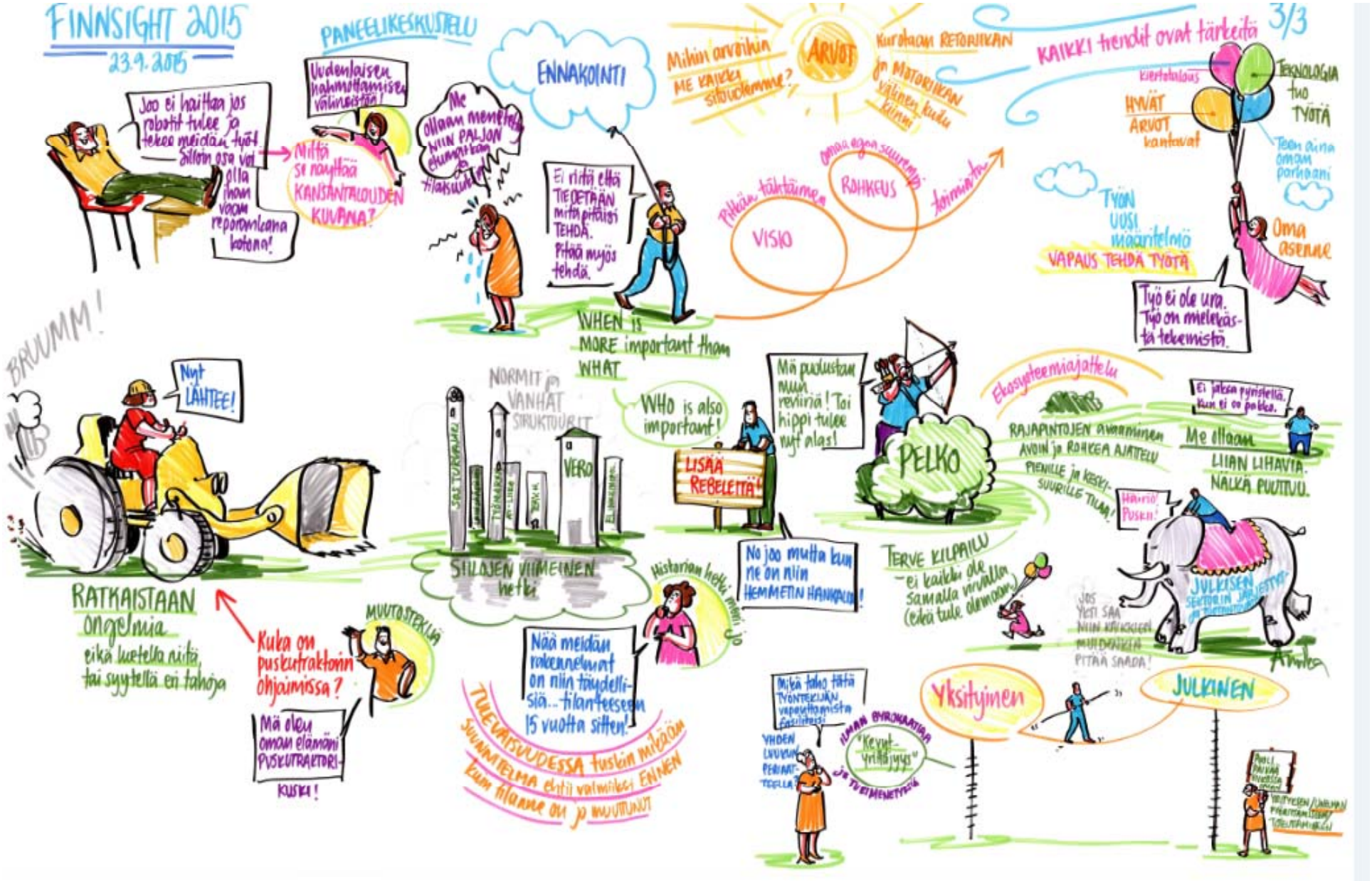
FINNSIGHT 2015
23.9.2015
PANEELIKESKUSTELU
Joo ei haittaa jos robotit tulee ja tekee meidän työt
Uudenlaisen hahmottamisen välineistä!
Mitä se näyttää KANSANTALOUDEN KUVANA?
ENNAKOINTI
Me ollaan menetetty MUN PALJON ehmgit tään ja tilaisuuksia
Ei riitä että TIEDETÄÄN mitä pitäisi TEHDÄ. Pitää myös tehdä.
Mihin arvoihin ME KAIKKI sitoudumme?
ARVOT
Kurottaan RETORIIKAN ja MOTORIIKAN välinen kuilu kiinni
KAIKKI trendit ovat tärkeitä
3/3
Kiertotalous
HYVÄT ARVOT kantavat
TEKNOLOGIA tuo TYÖTÄ
Tein aina oman porukani
Pitkän tähtäimen
VISIO
Oman egon suurempi
ROHKEUS
toiminta
TYÖN UUSI määritelmä
VAPAUS TEHDÄ TYÖTÄ
Oma asenne
Työ ei ole ura. Työ on mielekästä tekemistä.
BRUUMM!
Nyt LÄHTEE!
RATKAISTAAN ongelmia
eikä luoteta niitä, tai syytellä eri tahoja
Kuka on pusketraktorin ohjaimissa?
Mä oleu oman elämäni PUSKUTRAKTORI
KUSKI!
MUUTOSTEKIJÄ
NORMIT ja VANHAT STRUKTUURIT
VERO
SILOJEN VIIMEINEN hetki
WHEN is MORE important than WHAT
WHO is also important!
LISÄÄ REBELEITÄ!
Historian hetki meni ja jo
Nää meidän rakennelmat on niin täydellisiä... tilanteesen 15 vuotta sitten!
TULEVAISUUDESSA tuskin MITÄÄN SUUNNITELMA ehtii valmiiksi ENNEN kuin tilanne on ja muuttunut
Mä puolustan mun reviiriä! Toi hippi tulee nyt alas!
No joo mutta kun nie on niin HEMMETIN HANKALIA!
PELKO
Elossyteemiajattelu
RAJAPINTOJEN avaaminen AVOIN ja ROHKEA AJATTELU
PIENILLE ja KESKI-SUURILLE TILAA!
Ei jaksa pyristellä. Kun ei oo paikka.
Me ollaan LIIAN LIHAVIA. NÄLKÄ PUUTTUU.
Hämis! Puskis!
TERVE KILPAILU – ei kaikki ole samalla viivalla (eikä tule olemaankaan)
JULKISEN SEKTORIN JÄRJESTÖT
Yksityinen
JULKINEN
Mikä tahto tätä TYÖNTEKIJÄN vapauttamista käsitteessä?
YHDEN LUUVUN PERIAATTEELLA
ILMAN BYROKRATIAA
"Kevyt-yrittäjyys"
JA TYÖTTÖMYYTTÄ

ENNAKKOTIETOA
FINNSIGHT 2016 13.9.
”TULEVAISUUDEN OSAAVA JA SIVISTYNYT SUOMI”

- Tilaisuuden järjestävät yhteistyössä Suomen Akatemia, Opetushallitus, opetus- ja kulttuuriministeriö, Sitra, Tekes, työ- ja elinkeinoministeriö ja valtioneuvoston kanslia

Alustava ”save the date”:

- *Suomalaisen hyvinvoinnin perusta on työssä ja osaamisessa. Tule jakamaan ajatuksia siitä, mitkä ovat tulevaisuuden osaamisen menestystekijöitä, joilla sivistynyt Suomi pärjää työn globaalissa murroksessa. Haasteita avaamassa ovat suomalaiset ja kansainväliset huippupuhujat: mm. presidentti Tarja Halonen, ministeri Sanni Grahn-Laasonen, professori Charles Fadel (Harvard University). Päivän työtä siivittää valovoimainen paneeli, joka osallistaa yleisön työskentelemään yhdessä. Tilaisuuden moderaattorina toimii professori, toimitusjohtaja Pekka Mattila (Aalto-yliopiston Executive Education)*
- *Tilaisuuden tavoitteena on luoda tuoreita näkemyksiä työelämän muutostarpeista ja osaamisen menestystekijöistä. Päivä on osa maan hallituksen tulevaisuusselonteon valmistelua.*

ENNAKOINTILUOTSIN ROOLIA KEHITETÄÄN

- Ennakointi läpileikkaavana ja päätöksentekoa tukevana toimintana
- Tulevaisuusselonteon sparrausryhmä
- Ennakoinnin toimintatavan kehittäjä
- Sisällöllistä tukea

TULEVAISUUDEN TAVOITTEITA

1. **Tiedon jalostaminen, kumuloituminen ja käyttöönotto**
   - Tiedon kokoaminen ja tulkintojen tekeminen
   - Polkujen rakentaminen päätöksentekoon (policy briefit?)
   - Tiedon jalostaminen ja kumulatiivisen ison kuvan rakentaminen

2. **Temaattisen hub-toiminnan rakentaminen**
   - Ministeriöverkoston saattaminen vahvemmin hub-toiminnan piiriin
   - Yritysennakointi, ulko- ja turvallisuuspolitiikka, muut innovaatiotoimijat
   - Hubien vetäjien mahdollinen nimeäminen?

HALLITUKSEN TULEVAISUUSTYÖ

Vaikuttava kaksivaiheinen tulevaisuusselonteko

- Teemana työn murros ja tulevaisuuden työ
- 1. osa: Jaettu ymmärrys siitä, miltä näyttää suomalainen työ ja työelämä vuonna 2036
- 2. osa: Valmiuksien luominen siihen systeemiseen muutokseen, mitä työn murros aiheuttaa

Yhteinen ja jatkuva ennakointityö

- Analysoidaan yhdessä, millaisessa tulevaisuudessa kärkihankkeet toteutuvat ja mitä muutostarpeita niissä voisi olla ennakointitiedon valossa
- Vahvistetaan ja kehitetään valtioneuvoston yhteisiä ennakointiprosesseja

TULEVAISUUSSELONTEON ALUSTAVIA ETAPPEJA

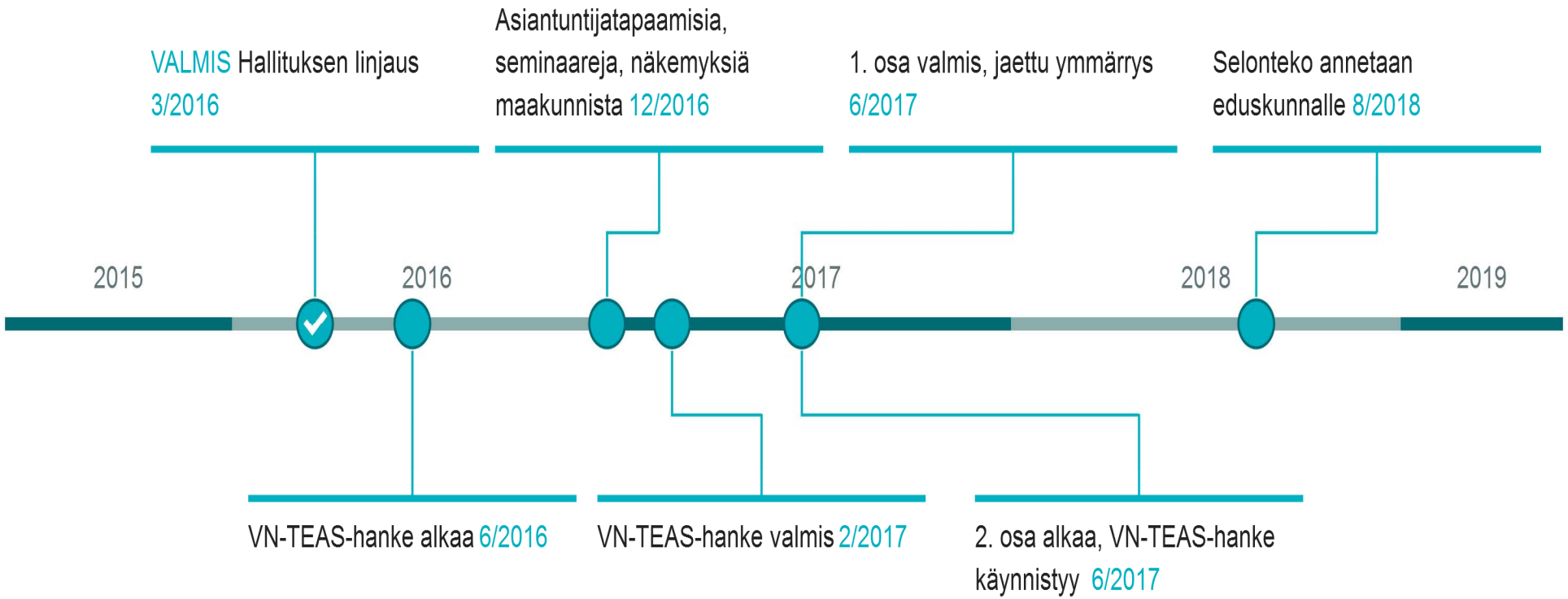

TAVOITE: Jaettu ymmärrys työn tulevaisuudesta ja valmius sopeutua menestyksekkäästi muutokseen

TAVOITTEENA JAETTU YMMÄRRYS

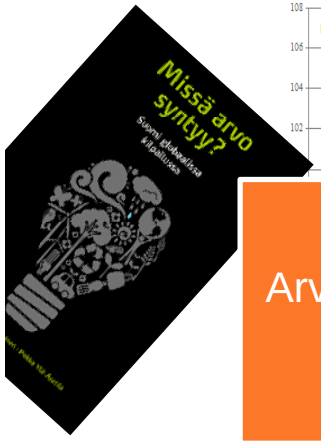

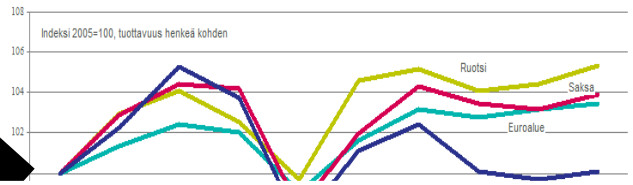

Arvonmuodostuksen uusi logiikka

Uusien teknologioiden ja digitalisaation vaikutus työhön

Panostukset korkean osaamisen ja korkean lisäarvon työn luomiseen

Väestönmuutos, muuttoliike ja kansainvälistynyt työelämä

Työn tekemisen tapojen murros ja perinteisen palkkatyön asema

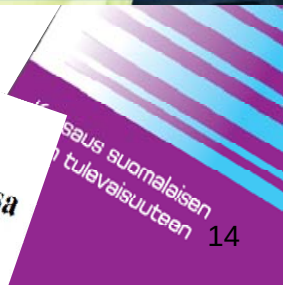

KANSALLINEN
ENNAKOINTIVERKOSTO

Kiitos!

#FsightFriday
#ennakointi